

Interpellation till kommunstyrelsens ordförande

2008-01-23

Hur tar Linköpings kommun helhetsansvar vid skolnedläggningar?

Att lägga ner en landsbygdsskola är en helt annan sak än att lägga ner en stadsskola. Konsekvenserna är långtgående. En nerlagd skola är ett dråpslag mot ett samhälle på landsbygden. Barnen får långa och jobbiga resor till skolan. Kanske blir vardagen så påfrestande att familjen tvingas flytta. Få vill flytta till en ort utan skola. En nedåtgående spiral inleds. När befolkningen minskar, försämras underlaget för service. Skolan är hjärtat i byn. Samtidigt kan det naturligtvis ibland finnas goda skäl att trots detta lägga ner en landsbygdsskola.

Barn- och Ungdomsnämnden är det kommunala organ som ensamt beslutar om skolor ska läggas ner i Linköping. Barn- och Ungdomsnämndens uppgift är att se till att ordna bästa möjliga utbildning för Linköpings barn, med den budget man fått sig tilldelad. Nämnden ska inte ta ansvar för något annat. Sett ur nämndens perspektiv, kan det självklart vara svårt att försvara ekonomiskt att hålla igång landsbygdsskolor med få elever medan andra skolor har lediga platser. Nämndens budget tillåter inte sådant. Men beslut att lägga ner landsbygdsskolor som bara bygger på kortsiktig optimering av budgeten för utbildning kan slå fel, inte minst samhällsekonomiskt. Skolorna i Sätra och Ulrika är exempel på hur viktigt det är att ta hänsyn till även andra aspekter och grundligt väga tänkbara konsekvenser mot varandra.

Vad gäller Ulrika har kommunstyrelsen under ett antal år skjutit till pengar för att skolan ska få vara kvar. Ulrikaborna har gjort och gör en fantastisk och framgångsrik insats med att utveckla sin hembygd. Kommunen har också stöttat på olika vis, t ex bidragit till företagshotellet. Frågan är vilka kostnader som uppstår om skolan läggs ner i detta läge. De satsade medlen kan vara bortkastade om människor flyttar från Ulrika. Kostnader för skolskjutsar tillkommer. De mänskliga kostnaderna kan förstås inte värderas i pengar.

I Bestorp finns goda möjligheter att bygga fler attraktiva bostäder i vacker natur. Om tågen åter börjar stanna där, går det snabbt och enkelt att pendla till Linköping. Stora miljövinster kan göras om människor inte tvingas ta bilen till jobbet. En god samhällsplanering som ger både fin boendemiljö och är klimatvänlig underlättas om fler kan bo i Bestorp. Staden avlastas och Bestorp får ett välbehövligt befolkningstillskott som ger ytterligare underlag för service i form av kollektivtrafik, handel och liknande. Att flytta elever kan också ge ökade kostnader på annat håll, om de skolor som tar emot måste byggas ut. Att satsa på att bevara Sätra skola skulle alltså kunna betala sig på lite längre sikt än nästa budgetår, inte minst om miljövinster beaktas.

Detta var några exempel på sådant som borde finnas med i beslutsunderlaget och vägas mot de besparingar som förväntas genom att lägga ner skolorna.

Ett beslut att lägga ner en skola kan alltså påverka samhället på många sätt men hanteras nu av en nämnd som bara har ansvar för utbildning. Det verkar närmast oundvikligt att sådant som landsbygdsutveckling och samhällsplanering inte beaktas.

Inget hindrar emellertid kommunfullmäktige från att lägga ansvaret att besluta om nedläggning av landsbygdsskolor på de kommunala organ som har ansvar för helheten, nämligen kommunstyrelsen och/eller kommunfullmäktige.

Mot bakgrund av detta undrar vi:

- Kommer frågan om skolorna i Sätra, Ulrika och Västerlösa ska läggas ner eller ej att avgöras av Barn- och Ungdomsnämnden eller av kommunstyrelsen och/eller kommunfullmäktige?
- Ifall beslut om skolorna i Sätra, Ulrika och Västerlösa ska läggas ner eller ej tas av Barn- och Ungdomsnämnden, vad kommer att göras för att säkerställa att dessa beslut grundas på en allsidig bedömning som innefattar konsekvenser inte bara för utbildning utan även viktiga aspekter som landsbygdsutveckling, samhällsplanering, näringslivsutveckling, miljö och transporter?
- Kommer beslut om nedläggning av landsbygdsskolor hädanefter att tas i kommunstyrelse och/eller kommunfullmäktige i stället för i Barn- och Ungdomsnämnden?
- Om inte, vad kommer att göras för att säkerställa att eventuella framtida beslut om nedläggning av landsbygdsskolor grundas på en allsidig bedömning som innefattar konsekvenser inte bara för utbildning utan även viktiga aspekter som landsbygdsutveckling, samhällsplanering, näringslivsutveckling, miljö och transporter?

För Miljöpartiet de Gröna

Annika Lillemets